

‘Een tuin moet groeien’

Al zo lang als hij zich kan herinneren, heeft Joost Vos (33) twee interesses: sport en de natuur. Door zijn plotselinge groei in de pubertijd werd het sporten wat minder en kwam de focus steeds meer te liggen op de natuur. Hij is opgeleid als tuin- en landschapsarchitect en heeft sinds anderhalf jaar zijn eigen bureau: Vos Tuin en Landschap in Oudkarspel. Creëren vindt hij ‘het mooiste dat er is’

Tekst: Monique Ooms
Foto: René Faas

Joost Vos groeide op in Dirksborn, als oudste in een gezin met drie kinderen. Zijn vader was ondernemer – in het transport van groente en fruit – en zijn moeder werkt in het gehandicaptenonderwijs. Zijn interesse voor sport en natuur lijkt geen genetische achtergrond te hebben, maar puur uit hemzelf voort te komen. “Ik was altijd goed in alle sporten, wilde daar ook wel iets mee gaan doen. Tot ik in de pubertijd opeens heel snel begon te groeien waardoor het sporten opeens veel minder ging. Automatisch ging ik me meer richten op de natuur.” Een beroepskeuzeonderzoek op school wees in de richting van de middelbare tuinbouwschool. “Dat leek me een goed begin, ik besloot wel direct dat ik daarna zou gaan doorstuderen.” Als eerstejaars student op de tuinbouwschool regelde hij voor zichzelf een stageplek bij Frank Blom Hoveniers. “Ik begon met tuinonderhoud en wat klusjes, daarna mocht ik helpen bij de tuinaanleg en uiteindelijk zat ik op kantoor om te tekenen en te ontwerpen. Dat vond ik geweldig om te doen.”

KLEINSCHALIG

Na de middelbare tuinbouwschool koos hij voor de Hogere Bosbouwschool Larenstein in Velp, waar hij de opleiding tuin- en landschapsinrichting volgde om te worden opgeleid tot tuin- en landschapsontwerper. “Ik kwam erachter dat ik het ontzettend leuk vind om te creëren. We kregen allerlei leuke opdrachten, mochten bijvoorbeeld een plan met stedenbouw en landschap maken voor IJburg.” De hoofddocent ontwerpen Johan Vlug – die een bureau heeft in Amsterdam – vroeg Joost om na zijn opleiding bij hem te komen werken, maar Joost wilde liever nog wat doorstuderen. Samen met een kameraad deed hij de tweejarige Master Landscape, Planning & Design aan

de Universiteit van Wageningen. “Een van de projecten waaraan we destijds hebben gewerkt was de transformatie van de Brouwersdam in Zeeland tot recreatieve hotspot. Toch ben ik erachter gekomen dat bij dit soort grootschalige projecten niet mijn passie ligt. Ik ben veel liever bezig met tuinen en kleinschalige projecten in de openbare ruimte, bijvoorbeeld de reconstructie van de openbare ruimte in een woonwijk of de landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing van een klein aantal woningen.”

.....
‘In het najaar staat de loods vol met bollen voor de verschillende klanten. Die zorgen in het vroege voorjaar voor mooie knalkleuren in de tuin’
.....

Na zijn Master ging Joost alsnog aan de slag bij zijn oude ontwerpdocent Johan Vlug waar hij veel ontwerpervaring opdeed. Bij ingenieursbureau ProCensus in Hoorn lag de nadruk op de stedenbouwkundige kant van zijn werk. “In die periode begon ik al een dag per week voor mezelf te werken, met het ontwerp van particuliere tuinen.” Die ene dag werden uiteindelijk drie dagen en toen ProCensus ophield te bestaan, was dat voor Joost het moment om definitief zelfstandig verder te gaan. Vos Tuin en Landschap houdt kantoor aan de Berrie in Oudkarspel, in hetzelfde pand als Frank Blom Hoveniers met wie hij veel samenwerkt. “Ik maak het ontwerp en het beplantingsplan en

zij verzorgen de aanleg. We betrekken elkaar bij projecten, dat werkt heel goed.” Joost werkt voor ingenieursbureaus, bewonersverenigingen, gemeentes en andere overheidsinstellingen, hoveniers, grootschalige groenvoorzieners en particuliere opdrachtgevers. Verder werkt hij nauw samen met Prommenz en Buroscope, die zich beide bezighouden met civiele techniek, en met tuin- en landschapsarchitect Aart Bergsma, met wie hij regelmatig projecten uitwisselt en spart. “Als ik vol zit, geef ik soms een klus aan hem door. Het is prettig om zulke partners te hebben, dat maakt je minder kwetsbaar. Ik wil tenslotte geen ‘nee’ verkopen.”

KNALKLEUREN

Het werkpakket van Vos Tuin en Landschap is breed: Joost ontwerpt complete woonwijken en straten, sportcomplexen en bedrijventerreinen, waarbij hij zowel naar ‘de stenen’ als naar het groen kijkt. “In het ontwerp leg ik veel aspecten vast: van de ligging van de weg en het type wegdek tot parkeerplekken, verlichting, straatmeubilair en de groenvoorziening.” Daarnaast neemt het ontwerp van particuliere tuinen een belangrijke plek in. “Ik vraag de afmetingen van het perceel op bij het kadaster, ga in gesprek met de klant, probeer de wensen goed in kaart te brengen, informeer naar welke stijl en sfeer hun voorkeur uitgaat, maak foto’s en vertaal al die informatie naar een passend en sfeervol ontwerp.” Hij heeft geleerd om in zijn gesprekken met opdrachtgevers de juiste verwachtingen te scheppen. “Een tuin heeft tijd nodig om te groeien. Je begint vaak met kleine planten en struiken en langzamerhand krijgt het volume. Dat geldt overigens ook voor een woonwijk. Het is wel belangrijk dat klanten zich dat vooraf realiseren.” Joost neemt in zijn beplantingsplan standaard bloembollen mee. “In het najaar staat de loods van Frank Blom helemaal vol met bollen die bij de verschillende klanten worden geplant. Die zorgen in het vroege voorjaar voor mooie knalkleuren in de tuin. Ik gebruik graag sieruien, maar ook narcissen en blauwe druifjes kunnen er lekker uitspringen. Door de bollen te mixen met vaste planten en groenblijvende heesters heb je elk jaargetijde wel iets moois in de tuin. Elk seizoen moet er immers iets te beleven zijn.” Bij het ontwerp van zijn borders zijn plantenkenners als Mien Ruis en Modeste Herwig goede bronnen. “Ik bestudeer regelmatig hun boeken om inspiratie op te doen.”

Met enige regelmaat is Joost ook betrokken bij de uitvoering van de regeling Ruimte voor Ruimte, waarbij agrarische opstallen kunnen worden vervangen door een woonbestem-

Joost Vos: 'Mooi om te zien wat er van een ontwerp terecht is gekomen'

ming. "Aan de Westfriese Dijk heb ik zo'n project gedaan. Hier werd een oud boerenbedrijf vervangen door een aantal woningen. Ik doe de landschappelijke analyse, kijk hoe de locatie vanuit de historie is ontwikkeld en hoe een nieuw plan landschappelijk kan worden ingebed. Vervolgens bedenk ik de beeldkwaliteitseisen voor het type woningen, bepaal waar de woningen(en) op de kavel gepositioneerd worden, en leg vast wat de uitgangspunten voor de woning(en) zijn, van het type dakpan tot de goothoogte. Zo hebben we onlangs nog vier agrarische schuren vervangen door zeven woningen." Dergelijke projecten kunnen erg interessant zijn, weet Joost. "Voorwaarde is wel dat de gemeente meewerkt en dat de provincie nut en de noodzaak bewezen ziet. Bovendien zijn de procedures vrij complex, het is vaak een kwestie van lange adem. Ook maak ik ontwerpen voor bedrijfsuitbreidingen, om een en ander goed in de omgeving in te passen."

TOEKOMST

Joost schetst hoe hij - zittend aan de werktafel op zijn kantoor met allerlei boeken en vakbladen om zich heen en inspirerend fotomateriaal op zijn laptop - tot zijn ideeën komt. "Dat creatieproces vind ik heel leuk, zeker als het goed lukt en er een mooi plan uitrolt waar de klant helemaal blij mee is." Joost heeft er een gewoonte van gemaakt om altijd zijn camera bij zich te hebben. "Soms valt mij zomaar iets op wat mij inspireert: dat kan de vorm van straatmeubilair zijn, een mooie boom of bepaald materiaal. Die foto's bewaar ik en komen altijd weer een keer van pas."

Kijkend naar de toekomst constateert Joost dat hij over niet al te lange tijd de keuze zal moeten maken: alleen verdergaan of een medewerker aannemen. "Ik denk eraan om iemand aan te nemen die net is afgestudeerd aan Larenstein en zelfstandig ontwerpen kan uitwerken. Dan heb ik meer mijn handen vrij om naar klanten toe te gaan, afgeronde projecten na te lopen en contacten te onderhouden met klanten. Het is altijd goed om na een tijdje weer eens bij klanten langs te gaan om te zien hoe het ontwerp is uitgedakt en te horen hoe de mensen in de tuin leven. Dat geldt overigens ook voor projecten in de openbare ruimte waaraan ik heb gewerkt. Het eindresultaat zien van wat ik ooit heb bedacht, geeft me toch een zeker gevoel van trots." Joost geniet ook van de variëteit in zijn klantenbestand. "Ik werk net zo graag aan het ontwerp van een kleine tuin als aan de herinrichting van een bestaande woonwijk. Het ene moment praat ik met een particulier, het volgende moment met een ambtenaar van de provincie. Juist al die contacten en verschillende projecten maken mijn werk zo leuk."